

skab til de forskjellige Forhold, som ingen andre kunne have. Jeg skal endnu sige, at jeg i høieste Grad beklager, at § 23 med Hund og Haar er kommen med blandt de Paragrapher, som den høitærede Indenrigsminister vil have studdt ud af Loven. Det er denne Paragraphs Graværelse, jeg meest maa beklage. Som det nu hedder i Lovudkastet, ville alle Indtægter af faste Eiendomme, Tiender, Arveskifteafgifter osv., som komme tilveie i Communen, blive ramte; men dette vil efter den høitærede Ministers Forslag falde bort, og der er mange Tilfælde, hvor det i høieste Grad vil være beklageligt. Der er store Skovstrækninger i flere Communer, som eies af Folk, der ikke engang boe her i Landet, og hvis Tilstedeværelse har tilfølgende, at en Deel af Sognets Veie næsten i Bund og Grund blive ødelagte ved Rjørvel fra og til Skovene, der give en ganske overordentlig Indtægt, næsten uden Afgift, idet de saa godt som intet Hartkorn have, medens de optage en stor Deel af Sognets Areal. Sognet har for deres Skyld store Udgifter til Veiene. Det er i høi Grad beklageligt, at man ikke kan ramme disse Eiendomme, og det er derfor den Paragraph, hvis Savn jeg efter min Opfattelse meest maa beklage. Men, som sagt, naar det staaer saaledes, at vi ikke kunne faae Loven, naar vi ikke i dette Punkt gaae med Ministeren, har man kun Valget mellem at bestemme, om det Tilbagestaende er et saa stort Fremskridt, at man vil tage derimod, eller man vil lade det blive ved det Gamle, og da hører jeg til dem, der sige, at vi bør tage mod det, der her bydes os. — Til § 54 er der af den høitærede Indenrigsminister under Nr. 37 stillet et Forslag, som jeg rigtignok troer er i høi Grad uheldigt. Den ærede Minister sagde, — og hvis jeg ikke forstod ham feil, betoneede han det endog stærkt — at Assurancesummen kunde være lige saa god en Maalestof, som Hartkornet og Folkemængden. Dette troer jeg ikke. Hartkornet hviler dog i ethvert Fald — skjøndt jeg indrømmer, at det ikke er en rigtig Maalestof — ligeligt saavel paa Selveiendom, som paa Fæstegods, men dette gjøre Assurancesummerne, som bekendt, ikke. Vi have i saa Henseende Tilfælde, der ere meget iøinesfaldende. Behøere i Sogne, der i lang Tid have været

i Selveie, have gjort uhyre Fremskridt med Hensyn til Bygningerne og have saaledes faaet meget store Assurancesummer; disse Sogne have i en Række af Aar maattet optage de Fæstebidstricters Overbefolkning, der ligge i Nærheden, og som Følge deraf have de et langt større Folketal; disse skulde nu straffes, fordi de have flere Folk. Nu, lad gaae, det er jo engang erkjendt, at Befolkningens Tæthed forstørre Skatteevnen; men, at der oveniud skulde paalægges dem større Skat af Amtsraadet, fordi de have forbedret deres Bygninger, kan jeg paa ingen Maade ansee for at være rigtigt. Det er saa uheldigt, som jeg troer, at det vel kan være. Dernæst er den lille Part, der er overladt til Fordeling efter Amtsraadets Skjøn, ogsaa svunden bort i Ministerens Forslag. Ogsaa dette finder jeg uheldigt. Jeg troer, at naar man vil ramme Communernes Skatteevne saa nær, som det er muligt, med Hensyn til Bidrag til Amtets Fornødenheder, maa man give Amtsraadet et lille Spillerum til at kunne udjevne Forhold, der kunne være tilstede af mange forskjellige Aarsager. Men, at tage Assurancesummerne som en af de Rettefuore, Amtsraadet skal have at rette sig efter, kan jeg paa ingen mulig Maade erkjende for rigtigt, og jeg maa paa det Allerindstændigste tilraade det høie Thing at stemme imod dette Forslag under Nr. 37.

Rjør: Det er paa ingen Maade behageligt at skulle optræde saaledes, som det er min Afgt at optræde ligeoverfor de Forslag, der denne Gang foreligge til Behandling. Jeg hører til dem, der være saa taalelig tilfredse med den Affattelse, Loven havde faaet ved 2den Behandling, skjøndt der savnedes Meget, som jeg kunde have ønsket optaget deri; det indrømmede jeg dengang, og det indrømmer jeg endnu, men jeg har ligesom den ærede Ordfører, forstaaet den ærede Minister saaledes, at man havde Udsigt til i Loven at bibeholde de saa meget omtalte Skatteparagrapher, hvilke jeg senere skal komme til nærmere at berøre. Dette medførte, at jeg renoncerede paa adskillige Dnsfter med Hensyn til de andre Paragrapher for at faae en saa stor Tilslutning i Udvalget, og som jeg haabede, siden i Thinget som muligt,